

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 353-1992

Fq.Con.núm. 33/27

VI legislatura

Any 2005

Núm. 31

**Presidència
de l'Honorable Sr. Antoni Pastor i Cabrer**

Sessió celebrada dia 13 d'octubre del 2005

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) RGE núm. 5379/05**, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a repartiment de l'1% cultural de l'Estat. 458
- 2) RGE núm. 5391/05**, presentada pel Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a conservació del patrimoni flotant de les Illes Balears. 460
-

EL SR. PRESIDENT:

Senyores i senyors diputats, començarem la sessió d'avui, i

en primer lloc els demanaria si es produeixen substitucions.

1) Proposició no de llei RGE núm. 5379/05, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a repartiment de l'1% cultural de l'Estat.

Passam al primer punt de l'ordre del dia, que consisteix en la Proposició no de llei RGE núm. 5379/05, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a repartiment de l'1% cultural. Per tal de defensar-la intervé l'Hble. Sr. Riudavets per un temps màxim de 10 minuts.

EL SR. RIUDAVETS I FLORIT:

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats, jo crec que si hi ha qualque iniciativa que no necessita precisament gran explicació és aquesta. L'exposició de motius, encara que és breu, crec que ja assenyala a bastament els motius que ens han duit a presentar aquesta proposició no de llei.

Així, hem de tenir en compte que el Govern de l'Estat destina l'1% dels doblers pressupostats per obres públiques a aquest 1% cultural, com l'anomenam. Enguany a l'exercici del 2005 una vegada més les Illes Balears són les comunitats que menys reben d'aquesta aportació estatal, concretament 150.000 euros, un 0,8 del total; només Cantàbria està per sota en aquest repartiment. Dels 17,3 milions d'euros, només 150.000 euros van a les Illes Balears.

He de dir que açò no és nou. De fet és una constant, lamentable, però és així, una constant que les Illes Balears pateixen. Any rere any observam, amb aquest govern i amb anteriors, que l'1% cultural no correspon a les necessitats de les Illes Balears. Per comprovar açò inicialment basta fer una regla de tres: si ens referíssim a criteris estrictament de població ens correspondria, a les Illes Balears, un 2% d'aquest fons, no el 0,8 que se'ns han assignat en aquest exercici. Però és que també pens que hauríem de tenir en compte altres criteris; les Illes Balears són la principal destinació turística de l'Estat espanyol i l'atractiu turístic de les nostres illes rau, en part, voldríem que més, en el patrimoni cultural que mantenim. També som tots ben conscients, i així ho hem manifestat tots els grups parlamentaris, que volem avançar en la desestacionalització i en la diversificació turística, i el turisme cultural és de ben segur un camí adient per fer-ho. De fet avui mateix per premsa ha sortit que hi ha hagut un increment d'aquest tipus de turisme, i això crec que és positiu. Per açò des del nostre grup pensam que el Govern de l'Estat hauria de ser sensible a aquesta situació de les Illes Balears i tenir-ho en compte a l'hora d'atorgar fons per a la rehabilitació i el manteniment del nostre patrimoni.

A açò també hem d'afegir que hauríem d'exigir, naturalment, sempre que es fes bon ús d'aquests fons, que no sempre ha estat així, però no és el moment de dir-ho.

Així, per tant, volem instar el Govern de l'Estat a corregir aquesta discriminació que anem patint any rere any i que, tenint en compte la demografia, les necessitats existents i l'històrica manca d'inversions que pateixen les Illes Balears, el Govern rectifiqui i faci un repartiment de l'1% cultural més equitatiu per a les Illes Balears.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Diputada Sra. Mulet per un temps màxim de 10 minuts.

LA SRA. MULET I DEZCALLAR:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats, Unió Mallorquina donarà suport a aquesta proposició no de llei, i la veritat és que la nostra comunitat autònoma és sempre la primera a l'hora de donar i sempre la darrera a l'hora de rebre.

El repartiment del fons corresponent a l'1% cultural segueix la mateixa línia, la de no rebre la nostra comunitat. Però la veritat és que sempre plou damunt banyat. Governi qui governi a l'Estat pareix que la pràctica habitual és marginar les Illes Balears.

És evident que no demanam tenir més que els altres, ni volem que els altres territoris siguin marginats en el nostre benefici, però ja és ben hora de dir prou a la sistemàtica falta de sensibilitat cap a les Illes Balears. Les inversions de l'1% cultural suposen la possibilitat de dur a terme projectes molt importants en matèria de patrimoni històric o de difusió o de creació artística. A una comunitat com la nostra, on tots insistim que l'activitat cultural, el patrimoni històric han de ser complement del nostre turisme tradicional, no tots tenim clar que vivim d'aquest turisme, al qual dediquem tants d'esforços, resulta que l'Estat encara avui no ho veu així, i cada vegada aquestes inversions de l'1% cultural es van reduint cada vegada més.

Les nostres illes no milloraran amb paraules ni amb grans declaracions d'intencions. Les nostres illes milloraran amb inversions econòmiques justes, reals i efectives, i mentre no sigui així continuarem estant darrere. Per tant des d'Unió Mallorquina donarem suport a la seva proposició.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida i Els Verds té la paraula l'Hble. Sra. Diputada Rosselló per un temps màxim de 10 minuts.

LA SRA. ROSSELLÓ I PONS:

Gràcies, Sr. President. He de dir que per part del nostre grup també donarem suport a la proposició no de llei que ha presentat el PSM. En primer lloc perquè no reiteraré els arguments que ja s'han explicat per part del portaveu del PSM-Entesa Nacionalista, però és evident que entenem que hi ha d'haver un major..., és el que d'alguna forma consideram just de destinar respecte al que és finançar obres i projectes de caràcter cultural per part de l'administració de l'Estat, i en aquest sentit per tant creim que sempre, desgraciadament no només en aquest tema sinó en molts de temes, sempre hem d'estar a la cua quant al que són inversions d'aquestes característiques.

També creim, i volem redundar una mica ja en arguments que s'han dit respecte a l'oportunitat, tenint en compte que

aquests doblers poden anar destinats a allò que és cuidar un patrimoni que en molts de casos desgraciadament veim com s'està destruint, fins i tot desgraciadament per actuacions que està fent el Govern, o fins i tot les administracions de la comunitat autònoma, però que sobretot moltes vegades creim que no hi ha prou dedicació per part de les administracions, tant autonòmica, com insular, com dels ajuntaments, respecte a la conservació i la rehabilitació de molt de patrimoni històric que estam perdent dia a dia. Per tant consideram que aquesta aportació des del Govern de l'Estat suposaria al nostre parer intentar millorar una situació que pareix que tampoc no és d'excessiu interès per part de les administracions, com dic, autonòmiques pròpies.

En aquest sentit per això creim que és una bona proposta, creim que és allò just i, a més, per acabar, nosaltres també creim que en algunes ocasions -també ho ha dit el portaveu- no a vegades s'han destinat aquests doblers a allò que nosaltres entenem que és la protecció del patrimoni cultural, la seva rehabilitació, sinó a altres qüestions. En aquest cas nosaltres creim que està clar que la destinació d'aquests doblers hauria de ser ben clar que anàs sobretot a millorar i, com dic, a conservar i a rehabilitar aquest patrimoni històric tan important per a les nostres illes i que a més pot actuar com un reclam del turisme de qualitat, del qual tots els grups parlamentaris hem parlat en tantes ocasions. Per això creim que és una bona proposició no de llei i li donarem suport.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Diputat Sr. Andreu Bosch per un temps màxim de 10 minuts.

EL SR. BOSCH I MESQUIDA:

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats, l'1% dels doblers pressupostats per obres públiques que el Ministeri de Foment destina a finançar obres i projectes de caràcter cultural és sens dubte una font de finançament gens menyspreable per invertir en el nostre patrimoni cultural, tan necessitat d'accions per a la seva recuperació i restauració.

És cert que amb la quantitat que aquest any s'hi ha destinat per part dels dos ministeris, de Foment i de Cultura, no permet unes grans actuacions i el percentatge no és prou satisfactori. No obstant això, abans de prendre cap determinació ens hauríem de preguntar com s'han invertit els doblers de l'anterior pressupost, en què s'ha dedicat l'1% que va ser assignat a la nostra comunitat l'any 2004. S'ha invertit adequadament?, s'han fet totes les obres que haurien calgut i les que s'haurien pogut fer?, s'han invertit tots els doblers o s'ha deixat perdre alguna actuació? Quines són les causes d'aquesta aportació estatal de l'1% cultural?

Estam d'acord que s'han d'establir uns criteris i, en línies generals, són adequats els que proposa el Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, perquè d'aquesta manera podem saber l'origen del percentatge que se'ns assigna, però proposariem suprimir el terme "més equitatiu", que figura com a adjectiu de "repartiment", ja que hauríem de conèixer quins

són els criteris o els vertaders motius de l'assignació d'aquest percentatge. Si se'ns accepta aquesta proposta votariem afirmativament.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Simó Gornés per un temps màxim de 10 minuts.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Podríem dir que les Illes Balears són una potencia mundial en patrimoni històric. Donen fe d'aquest aspecte els 2.918 béns d'interès cultural registrats a la nostra comunitat autònoma, molt per damunt dels que pugui tenir, per exemple, la comunitat autònoma d'Andalusia, que, com podran suposar i saber els diputats, té un territori molt més extens que el nostre. Açò no vol dir, però, que aquesta catalogació o aquest registre de béns d'interès cultural impliqui que s'ha documentat tot el patrimoni històric de les Illes Balears perquè encara n'hi ha moltíssim que està per registrar.

D'aquest altíssim patrimoni podríem dir que més del 90% està en mans privades, és de titularitat privada, ja que precisament els públics suposen, per sort o per desgràcia, una minoria del patrimoni a disposició. Açò evidentment suposa un handicap, suposa una limitació a les inversions que de l'Estat o de la comunitat autònoma puguin beneficiar tot aquest patrimoni.

Estam d'acord amb el fet que l'1% cultura suposa una via de finançament relativament important, i dic relativa perquè evidentment tots els doblers que es puguin invertir per recuperar el nostre patrimoni han de ser benvinguts, però si feim un poc el seguiment del que suposa comparativament l'aportació de l'1% respecte a l'aportació que els pressupostos tant de l'Estat com de la mateixa comunitat autònoma en inversió directa en gestió d'aquest patrimoni, idò la importància és relativa. Tot açò no vull dir que no sigui interessant lluitar perquè aquests fons es puguin incrementar amb el temps, però els diputats i les diputades saben que aquest 1% es genera a partir, com ja s'ha dit aquí, de les obres superiors als 100 milions de les antigues pessetes, que han de destinar aquest 1% cultural al foment de la creativitat artística o a recuperar els béns afectats precisament per aquestes obres públiques, o a altres aspectes del patrimoni històric de les nostres illes.

És cert que el repartiment d'enguanys ha desatès moltes peticions, moltes demandes que la comunitat autònoma, prèvia consulta amb els consells insulars, havia fet a la convocatòria, entre cometes, de l'1% cultural per a enguanys, un llistat de peticions extens que afectava no només béns de titularitat pública sinó també a béns de titularitat privada i de tota condició; de tota condició vull dir que hi havia des de patrimoni arqueològic, patrimoni eclesiàstic, patrimoni militar, patrimoni arquitectònic..., de diversa consideració.

Nosaltres en principi feim una valoració positiva dels darrers anys quant a la inversió de l'1% cultural, que ha permès, per exemple, enllestir o iniciar obres de millora o d'infraestructures

a l'Arxiu del Regne de Mallorca, a la catedral de Palma, a la Llonja, a l'entorn del Museu de Menorca, al Museu Arqueològic del Puig dels Molins o a la catedral de Ciutadella, només per posar alguns dels exemples que s'han beneficiat d'aquest finançament.

Per tant evidentment nosaltres estam d'acord amb el fet que aquesta via de finançament s'ha de mantenir i s'ha d'incrementar, i dic que s'ha d'incrementar perquè les necessitats del patrimoni històric a les nostres illes són molt grans, i evidentment aquests 150.000 euros que arriben de l'1% cultural per a enguany evidentment no arriben ni..., a donar compliment a una mínima necessitat que puguem tenir. Per tant evidentment seria més que desitjable que l'Estat, atenent els criteris que facin falta però atenent també a aquesta gran proporció de béns d'interès cultural que tenim registrats a la nostra comunitat autònoma, fos més sensible respecte a la inversió que es pogués obtenir d'aquesta via de finançació.

Per tant nosaltres entenem que l'esmena *in voce* que ha presentat el PSOE, bé, jo ho entenc en el context en què la presenta, però entenem que el redactat original és més encertat perquè incideix en un dels aspectes: en l'equitat, en un just repartiment d'aquesta bossa que nosaltres entenem que les Illes Balears se n'haurien de veure més beneficiades, almanco en la línia dels anteriors anys.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Entenc que el Sr. Portaveu ha d'acceptar o no acceptar en aquest cas l'esmena *in voce*.

EL SR. RIUDAVETS I FLORIT:

Puc dir més...? No, perquè vull agrair als grups que em donen suport, al Grup Mixt, que és Unió Mallorquina, a Esquerra Unida i Els Verds, al Grup Popular, i esper que també me'l doni el Grup Socialista.

Jo vull fer dos incisos a l'explicació que ens ha donat el Sr. Bosch. És cert que s'han deixat perdre algunes actuacions; jo per les notícies que en tenc el teatre d'Inca és un d'aquests casos en què s'han deixat perdre els doblers per manca d'eficàcia a l'hora d'aplicar-ho, però jo crec que una mala gestió en un moment donat no lleva els drets; al contrari, en tot cas serà causa de penalització concreta però no lleva el dret a poder tenir un finançament en aquest cas equitatiu.

M'ha parlat vostè que no sabia els criteris i requisits amb què s'havia repartit. Estan establert a l'ordre del 28 de febrer del 2005, i jo crec que els projectes que s'havien presentat, no tan sols enguany sinó altres anys, corresponien exactament als requisits fixats per aquesta ordre. Per tant..., açò quant a açò.

Però vostè m'ha demanat que eliminés les dues paraules "més equitatiu". Jo li demanaria que arribéssim a un acord i llevaria la paraula "més", perquè jo crec que el repartiment sempre ha de ser equitatiu. Per tant, per arribar a un acord i intentar que s'aprovi per unanimitat, quedaria redactat: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de l'Estat a fer un repartiment equitatiu de l'1% cultural".

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Sí. Si el Sr. Andreu Bosch hi està d'acord, els altres portaveus també haurien d'estar d'acord per modificar. Sra. Rosselló... Sí.

En conseqüència..., bé, no importa passar a votació, s'entén aprovada per unanimitat. En conseqüència queda aprovada la proposició no de llei 5379/05, per unanimitat.

2) Proposició no de llei RGE núm. 5391/05, presentada pel Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a conservació del patrimoni flotant de les Illes Balears.

Passam al segon punt de l'ordre del dia, que consisteix en la Proposició no de llei RGE núm. 5391/05, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a conservació del patrimoni flotant de les Illes Balears. En la seva defensa intervé l'Hble. Sr. Riudavets per un temps màxim de 10 minuts.

EL SR. RIUDAVETS I FLORIT:

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats, el passat dia 27 de maig del 2004 en aquesta mateixa comissió vaig defensar una proposició no de llei similar a la que avui hem de debatre. En aquella intervenció em vaig estendre sobre la importància del nostre patrimoni marítim, destacant que segons la Llei 12/1998, de 20 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, són objecte d'aquesta llei la protecció, la conservació, l'enriquiment, el foment, la investigació i la difusió del patrimoni històric de les Illes Balears perquè pugui ser gaudit pels ciutadans i pugui ser transmès en les millors condicions a les generacions futures, i que la mateixa llei, a l'article segon, estableix que el patrimoni històric de les Illes Balears s'integra de tots els béns i valors de la cultura en qualsevol de les seves manifestacions que revelen un interès històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, històric, industrial, paleontològic, etnològic, antropològic, etc., per la qual cosa és evident que el patrimoni marítim de les Illes Balears, antigues barques de pesca, velers, de transport de mercaderies o de passatgers, són plenament objecte de la protecció que reclama la Llei de patrimoni de les Illes Balears.

No faré una altra vegada, com vaig fer en aquella sessió, una enumeració exhaustiva de vaixells que haurien de ser objecte de protecció. Simplement els faré una enumeració: l'Isla Mauricio, construït a Palma el 1852; el Cala Millor, construït a Palma el 1846; el (...), l'Isla de Ibiza, l'Isla Blanca; el Rafel Verdera, construït el 1841 i actualment el vaixell més antic en actiu de la flota comercial de l'Estat espanyol...

Però des del maig del 2004, en què es va debatre la nostra primera proposició fins avui, han passat coses que sí cal assenyalar. El vaixell, per exemple, Isla Ebusitana, construït a les drassanes José Coll l'any 1856, ha estat adquirit per l'empresari murcià Antonio Lorente per 480.000 euros; és a dir, que per aquesta mateixa quantitat o fins i tot per menys podria haver estat adquirit per les administracions públiques de les Illes Balears i ara els ciutadans d'aquesta terra podrien gaudir d'una joia producte de la tasca dels nostres rellevants mestres d'aixa, i alhora haguéssim preservat per sempre ja del desballestament

un bé cultural de la nostra terra. És una oportunitat, de moment, que hem perdut tots.

La nostra anterior proposició va ser votada favorablement per unanimitat en tres dels quatre punts que contenia. Aquests tres punts demanaven unes modificacions legislatives al Govern de l'Estat. El primer punt va rebre el vot contrari del Partit Popular i en conseqüència va ser rebutjat. Aquest primer punt instava el Govern de les Illes Balears a fer els estudis necessaris per a l'adquisició d'algunes de les embarcacions antigues construïdes en alguna drassana de les nostres illes. En aquell moment l'argumentació del Partit Popular per justificar el seu vot contrari a aquest punt fou que les competències en patrimoni històric eren dels consells insulars en virtut de la Llei 6/1994, de 13 de desembre. Tot i així, el Sr. Tadeo, portaveu del Grup Popular en aquella ocasió, manifestava que "subscrivim la intervenció que ha fet el portaveu del PSM a la seva exposició de motius perquè coincidim en la necessitat". Així, atenent-nos aquesta vegada absolutament, encara que consideram que la vegada anterior també ens hi ateníem perquè demanàvem fer un estudi preliminar, atenent-nos a aquesta llei d'atribució de competències als consells insulars en matèria de patrimoni històric, no podem fer altra cosa que observar i tenir clara la dificultat pressupostària, gairebé insalvable, que els consells insulars puguin fer la despesa necessària per a aquesta recuperació patrimonial, així com algunes dificultats de caire polític per mor que alguns d'aquests vaixells són actualment a l'estranger.

Tampoc no vull deixar de dir, perquè crec que és adient a allò que votarem d'aquí a un moment, que el plenari del Consell de Mallorca va aprovar per unanimitat la proposta del Grup d'Esquerra Unida i Els Verds que anava en el mateix sentit de preservar el nostre patrimoni marítim que la que jo present avui aquí, i per tant per açò -i per aquest motiu no m'estendré més- presentam tres punts a votació que demanen, en primer lloc, un suport tècnic i polític del Govern de les Illes Balears als consells insulars per fer front a aquesta tasca de recuperació; en segon lloc un suport econòmic amb línies específiques; i, en tercer lloc, que el Govern de les Illes Balears sol·liciti també el suport econòmic al Govern de l'Estat. Creim que són tres mesures que, salvaguardant el marc competencial dels consells insulars, que en cap moment..., és a dir, no solapa el marc competencial dels consells insulars, fan possible la recuperació del patrimoni flotant de les Illes Balears, recuperació que, a la comissió a què m'he referit, tots els grups varen estar d'acord que era necessària.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Riudavets. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Dolça Mulet per un temps màxim de 10 minuts.

LA SRA. MULET I DEZCALLAR:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats, com bé ha recordat també dia 27 de maig del 2004 a la Comissió d'Economia d'aquest parlament es va aprovar per unanimitat una altra proposició no de llei molt similar a aquesta. Crec que tots hem estat d'acord en la protecció del nostre patrimoni, sigui

del tipus que sigui, i efectivament el patrimoni flotant forma part del nostre patrimoni cultural.

Com bé expressa aquesta proposició no de llei d'avui, la protecció del nostre patrimoni flotant presenta problemes. Per una banda, els elements patrimonials que s'han de protegir necessiten la declaració de bé d'interès cultural; i, per una altra banda, existeix una normativa europea que no afavoreix aquesta conservació, i una altra, que és la regulació de l'Estat espanyol, que amb l'aplicació d'aquesta normativa europea encara empitjora més aquesta situació. Però a més a més els propietaris d'aquests vaixells no reben suport ni ajudes de cap tipus d'estament, entre els quals ni Govern, ni consells, ni de cap tipus.

Efectivament els consells són els organismes competents en matèria de conservació del patrimoni, i la veritat és que en la mesura de les seves possibilitats s'ha fet una bona feina, com s'ha demostrat amb La Balear, que hem tengut oportunitat de tenir-la, es va declarar bé d'interès cultural i ja és un símbol per a Mallorca. Però davant la normativa europea i la normativa de l'Estat sobre la matèria necessitam tota l'ajuda possible. És imprescindible que aquest parlament manifesti la seva opinió, tal com farà avui -supòs jo- a favor d'aquest patrimoni marítim, i és imprescindible que el Govern de les Illes Balears i el de l'Estat puguin estudiar la possibilitat d'ajudar els propietaris dels vaixells amb valor patrimonial. L'Estat i el Govern de les Illes, juntament amb els consells, han de col·laborar per poder fer front a aquest objectiu. És molt important que darrere d'aquesta declaració d'intencions hi hagi per part de tots la voluntat de trobar solucions reals i concretes per al nostre patrimoni marítim.

Per això sí als seus punts, sí a la col·laboració tècnica i política entre totes les institucions, sí a les línies d'ajuda econòmica al consell tant del Govern com del Govern de l'Estat, però sí també ajut als propietaris amb millores a les normatives, o amb incentius, o amb ajudes directes dins el marc de les respectives competències. I sí també a la coordinació de les polítiques concretes entre tots per a la protecció del nostre patrimoni marítim. Per tant nosaltres, com ja he dit al principi, votarem a favor.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida i Els Verds té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Rosselló per un temps màxim de 10 minuts.

LA SRA. ROSSELLÓ I PONS:

Gràcies, Sr. President. Bé, en primer lloc hem de dir que per part del nostre grup donarem suport a la proposició no de llei que ha presentat el PSM-Entesa Nacionalista perquè compartim totalment totes les consideracions que es fan tant al text com en el que ha dit el portaveu del grup parlamentari, i perquè entenem sobretot que el patrimoni flotant de les Illes Balears és un patrimoni que, tot i que hem de conservar tot el patrimoni cultural i històric de les nostres illes, entenem que el patrimoni flotant és el que està en pitjors condicions, el que necessita, per tant, una major tasca per a la seva recuperació i per a la seva preservació i en aquest sentit creim que és fins i tot prioritari a

l'hora de fer-hi una tasca important en col·laboració amb totes les administracions.

Però dit això, a nosaltres ens agradaria també, tot i que esperem que aquesta proposició no de llei sigui votada a favor per tots els grups parlamentaris d'aquesta cambra, que no quedi tot només en el paper, en bones intencions i que tothom hi estigui d'acord. El més important en aquest moment i en el nostre entendre és passar a l'acció, una acció molt clara i molt concreta. Per una part creim evidentment que els tres punts que hi ha a la proposició no de llei van en una línia molt clara i és que s'ha de fer de manera molt coordinada entre totes les administracions, tan del Govern de l'Estat, el Govern de les Illes Balears i els consells insulars, per tal de què aplicant la Llei de patrimoni històric se pugui dur endavant aquesta protecció d'aquest patrimoni flotant. Però nosaltres també creim que tots aquests punts no només han de ser bones intencions de fer reunions de col·laboració sinó que s'ha d'actuar ràpidament perquè, ja ho ha dit el Sr. Riudavets, en aquest temps de presentació de dues proposicions no de llei molt similars per part del seu grup en aquesta comissió, ja hi ha hagut una adquisició d'un patrimoni d'aquesta envergadura per part d'un empresari particular. Hi ha hagut molts altres fets, com per exemple la goleta mallorquina Miquel Caldentey que sabem perfectament que se troba en un estat ruïnós, abandonada des de fa més de 10 anys a un fangar del port del Canet del Rosselló (Sud de França) i poc a poc veim que va tenint una situació difícil aquest patrimoni.

Per tant, no només ha de ser haver aprovat mocions i proposicions no de llei, sinó que sobretot s'ha d'actuar amb rapidesa, prioritat i en coordinació. Per això creim que aquesta proposició no de llei a nosaltres ens agradaria que no quedés només com paper banyat i aprovat per unanimitat, sinó que sobretot se fes feina. Majoritàriament la feina és dels consells insulars, en segon lloc el Govern de les Illes Balears i evidentment també s'ha de demanar el suport del Govern central.

Per acabar, és cert..., ja ho ha dit el Sr. Riudavets, varem presentar dues mocions al consell insular, una moció per a la conservació del patrimoni marítim i que va tenir el suport majoritari del Consell Insular de Mallorca, però després varem presentar una moció per via d'urgència i després ja va ser debatuda en plenari, sobre precisament l'intent de recuperar la goleta mallorquina Miquel Caldentey i no va tenir després el suport de tots els grups que conformen el plenari del Consell Insular de Mallorca. Per tant, nosaltres el que demanàrem és que hi hagi coordinació i col·laboració, però sobretot que hi hagi una actuació ràpida perquè el patrimoni flotant d'unes illes com les nostres tan lligades a la mar desgraciadament ens quedarà un patrimoni que difícilment després podrem recuperar en la riquesa i en la història que tenen i que ja s'ha dit moltes vegades en aquesta cambra, seria molt llarg, però val la pena pensar que no podem deixar perdre aquest patrimoni tan important i tan lligat a la nostra història marítima.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Andreu Bosch per un temps màxim de 10 minuts.

EL SR. BOSCH I MESQUIDA:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Com ja han dit alguns dels diputats que m'han precedit, el mes de maig de l'any passat el tema de la conservació del patrimoni flotant de les Illes Balears ja va ser objecte de debat en aquesta Comissió d'Educació i Cultura, si bé el tema se centrava més en actuacions concretes i en temes de legislació i normativa. En aquella comissió parlàvem de la importància i el valor que el nostre patrimoni marítim havia tingut temps enrera, de la importància de les drassanes de Mallorca i de com s'havien perdut moltes barques històriques a causa, bàsicament, d'una legislació europea i espanyola que en comptes d'afavorir la seva recuperació, promouien el seu desballestament. Recordàvem també com encara queda un bon grapat de patrimoni digne de conservar i que mereix una actuació decidida per part de les administracions. El "Besitos" que ja navega per la mar de Menorca, el "Cala Fonts", "La Paloma". I a Mallorca "Isla Maurita", "Cala Millor", el "Topaga", només per esmentar-ne alguns exemples.

També dèiem de l'escassa sensibilitat d'algunes administracions i per contra de l'esforç d'entitats sense afany de lucre que han treballat en benefici de la recuperació de peces importants del nostre patrimoni flotant. No cal per tant, tornar repetir tots i cada uns dels arguments d'aquell debat. Per part del Grup Parlamentari Socialista només ens resta donar suport a aquesta iniciativa del Partit Socialista de Menorca.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Simó Gornés per un temps màxim de 10 minuts.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Unes breus reflexions sobre la proposta que ens presenta el PSM. Evidentment coincidesc amb els altres portaveus sobre la valoració, sobre la importància que tindria el patrimoni flotant, o marítim..., a mi és un terme que no m'acaba de convèncer perquè per reducció un tros de suro també seria patrimoni flotant i crec que s'hauria de distingir, no sé d'on surt aquesta terminologia però supòs que deu tenir el seu origen reconegut. A mi particularment se m'acut enginyeria naval, crec que seria més ajustat a la terminologia i a l'objecte del que es tracta.

Crec que es tracta d'un patrimoni molt important, però malauradament ha estat considerat com de segona o tercera divisió socialment i fins fa molt poc no s'ha començat recuperar l'interès, no s'ha vist la importància històrica que tenia aquest tipus de patrimoni a la nostra comunitat autònoma. Una comunitat autònoma insular i realment abocada cap a la mar i que té un tipus de patrimoni marítim molt interessant i molt variat, fins el punt que tal vegada mereixeria l'existència d'un museu de patrimoni marítim o d'enginyeria naval, almanco a

cada una de les illes. Pel que he pogut esbrinar aquests dies cada illa té les seves particularitats i cada illa fa els esforços dins del seu àmbit per tal de recuperar-ho.

De qualche manera m'ha xocat un poc l'exposició de motius respecte de la proposta d'acord, com si no estigués prou sintonitzat el que s'explica a l'exposició de motius, respecte a les propostes d'acord que fan incidència en aspectes molt concrets de les diferents institucions, Govern balear i consells a la nostra comunitat autònoma. És cert que la Unió Europea promou la reconversió de la flota pesquera i que açò afecta sobretot i percentual a grans vaixells, tot i que també a petites naus, bots, llaüts que estan també afectats i moltes vegades destruïts per aquesta política de reconversió pesquera que té uns perjudicis evidents per al nostre patrimoni.

Per tant, se fa necessari comptar amb una política de prevenció i de conservació general damunt aquest patrimoni en particular i crec que seria molt important tenir una visió de conjunt sobre aquest assumpte, una visió que resulta dificultada en certa manera pel traspàs de competències als consells insulars. Aquest traspàs de les matèries que afecten a conservació del patrimoni històric té en el meu entendre una doble repercussió. Primer posa la responsabilitat de la conservació del patrimoni històric en general a cada un dels consells, com tots vostès saben. I posa el paper del Govern de les Illes Balears com a institució col·laboradora en alguns aspectes generals, vénen perfectament especificats a la llei. Per tant, només fer aquesta petita referència per contextualitzar l'àmbit, almanco competencial, en què ens movem i no vull insistir més en aquest aspecte.

Per tant, ja s'ha dit i se va dir a l'anterior proposta que se va veure a la Comissió d'Economia, han de ser els consells insulars els que apliquin les mesures de conservació del patrimoni en general, en funció de les directrius polítiques dels equips de Govern corresponents. I d'alguna manera aquestes directrius polítiques s'haurien de reflectir en els instruments que la Llei de patrimoni dóna als consells insulars per tal d'aplicar aquestes polítiques. Aquests instruments són els plans de gestió del patrimoni històric.

Jo m'he molestat en fer un petit repàs per veure què diuen aquests plans de gestió del patrimoni històric. Primer faig un bot cap enrera, vull dir que no hi ha cap element del "patrimoni flotant" o millor dit, quasi bé cap que hagi estat declarat d'interès cultural o que hagi estat catalogat segons una de les dues fórmules de protecció que deriven de la Llei de patrimoni. Només la barca de bou "La Balear" és l'única que de forma efectiva té aquesta declaració, no sé si està tancat l'expedient, o està incoat, als efectes de la llei és el mateix, només "La Balear" té aquesta màxima protecció que dóna la llei. Per altra banda és l'única forma jurídica de protegir aquest patrimoni històric. El patrimoni històric si no està declarat o incoat, o bé d'interès cultural o bé de bé catalogat, les administracions no tenen l'eina efectiva per tal d'incidir en la seva protecció, en la seva conservació, o obligar el propietari que el mantengui i el conservi. Per tant, crec que aquesta seria una de les primeres feines, importantíssima per altra banda, que els consells insulars haurien de fer, en cas contrari és com si aquest patrimoni per a la llei no existís.

Deia que havia fet un breu repàs als plans de gestió i no he trobat a cap dels tres plans de gestió dels consells insulars, referències concretes a la protecció del patrimoni marítim o flotant, a cap de les illes. Sí que sabem que se duïen a terme accions de recuperació i de restauració del patrimoni marítim, o bé via associacions sense ànim de lucre, o bé via institucional, com per exemple la feina que està fent l'Ajuntament de Ciutadella amb una escola taller promoguda per la Conselleria de Treball i Formació per la qual es pot restaurar la barca de bou "Valldemossa" i que paral·lelament a la recuperació de la barca, permet la recuperació d'un ofici que està en vies d'extinció i que és tan o més important que la recuperació del bé moble, perquè mitjançant la restauració se recuperen antics, antigues tècniques que passaven de boca en boca, que no hi ha un tractat o manual que el repesqui i açò permet que antics mestres d'aixa estenguin el seu coneixement a futurs fusters de la mar. O per exemple també l'escola taller que es desenvolupa a Eivissa, o per exemple la política del Consell Insular d'Eivissa que compta amb una partida anual per adquirir llaüts o antigues barques. Però tot són iniciatives deslligades, que no estan engranades dins una política, dins una visió general, com deia. Crec que aquesta visió s'ha de tenir, s'ha de donar per part dels 3 consells insulars en col·laboració...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Gornés, li pregaria que anés acabant, s'ha passat del temps.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

...amb el Govern de les Illes Balears. -Ja acab-.

Per altra banda si restaurar i conservar està molt bé, però si després d'aquesta acció conservació i restauració tindrem un vaixell restaurat i conservat que es degradarà amb el temps i tornarem a començar. Per tant, fa falta tota una política de gestió per tal de què aquesta inversió que s'ha fet en la restauració no se malmeti amb el pas del temps.

Per tot açò, vaig molt ràpid, nosaltres hem proposat una esmena alternativa, l'he passat per escrit als altres portaveus perquè en puguin tenir coneixement, que intenta conjugar totes aquestes idees que he dit i que són: El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears i als consells insulars de Mallorca, Menorca i d'Eivissa i Formentera a debatre la política de recuperació i conservació del patrimoni flotant de les Illes Balears en el marc de la Junta interinsular de patrimoni històric, amb l'objectiu d'elaborar un primer inventari de béns susceptibles de catalogació, a partir del qual poder establir els criteris de protecció, conservació i intervenció sobre aquests i que permetin obrir canals de col·laboració tècnica i econòmica entre els consells, el Govern i el Govern de l'Estat. Per què dic açò? Perquè la Junta interinsular és l'organisme que la Llei de patrimoni preveu com a punt de trobada dels consells insulars i del Govern de les Illes Balears per tractar aquests àmbits que afecten les 4 illes, que afecten també d'alguna manera el Govern de les Illes Balears i jo crec que és aquest organisme a partir del qual s'hauria, almanco de dissenyar o discutir una política de visió conjunta i general per a aquest patrimoni de les nostres illes.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

I els altres portaveus? També.

Moltes gràcies, Sr. Gornés. Sr. Riudavets.

L'entenem aprovada per unanimitat.

EL SR. RIUDAVETS I FLORIT:

I una vegada esgotat l'ordre del dia d'avui...

(Remor de veus)

Gràcies, Sr. President. En primer lloc vull agrair el suport del Grup Mixt, del Grup Esquerra Unida i Els Verds i el Grup Socialista a la nostra proposició no de llei tal i com està. I vull dir dues paraules a uns comentaris que han sortit a una de les exposicions quant a tot el que està passant en la normativa europea i la normativa espanyola, però bé, açò és precisament allò que vàrem instar que se rectificqués a la comissió, és cert Sra. Mulet que és la d'Economia i no la de Cultura del maig del 2004, allà on ja vàrem instar a proposta nostra al Govern de l'Estat i a la Unió Europea que rectificqués aquestes situacions.

Sr. Riudavets, li agrairia després que ho passés a la lletrada.

Una vegada esgotat l'ordre del dia d'avui i no havent-hi més assumptes a tractar s'aixeca la sessió.

Moltes gràcies.

Al Grup Popular voldria dir-li que..., bé voldria felicitar al Sr. Gornés per la seva exposició ben fonamentada. Som tots ben conscients de les mancances que hi ha en la gestió d'aquest tema i ell més que ningú sap de les dificultats per declarar bé d'interès cultural moltes vegades vaixells que estan en funcionament, en ús comercial i a més a més fora de la comunitat autònoma. Vull dir que hi ha unes dificultats clares que vostè coneix perfectament perquè ha estat conseller de Cultura del Consell Insular de Menorca. També som ben conscient de les dificultats econòmiques per a adquisició directa dels consells insulars, així hi havia el sentit de la nostra proposta que era un compromís del Govern per obrir línies d'ajudes directes a fi de poder fer possible als consells insulars aquesta adquisició.

Però bé, encara que creim que la seva esmena aigualaix bastant allò que era la nostra intenció inicial, un compromís ferm del Govern, sí és cert que ho acceptarem com una passa més en aquest camí que en principi tots hi estam d'acord d'anar avançant en la protecció d'aquest patrimoni. Esperem que no estiguem molt de temps a concretar-ho perquè ja no n'hi haurà.

Per tant, acceptaria la seva esmena de substitució total, per coherència amb allò que he defensat que és més important i tenint en compte que si no ho accept no m'ho voten. Però bé, tenint en compte açò, per avançar una passa per petita que sigui, li acceptaré la seva esmena i li faria una transacció i el redactat variaria un poc. Llavors seria: "el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a debatre, d'acord amb els consells insulars de Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera, la política de recuperació i conservació del patrimoni flotant de les Illes Balears...", fins al final, així com estava el seu redactat.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Gornés acceptariem?

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Sí, a nosaltres ens aniria bé. Sí.

EL SR. PRESIDENT:

Perfecte.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS